

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 06.05.2025

Mehmet Emin EKMEN**Mersin Milletvekili**

İzmir kenti ve çevresi, artan nüfus, sanayileşme, tarımsal faaliyetler ve iklim değişikliğinin etkileri nedeniyle hem yeraltı hem de yüzey suyu kaynakları bakımından ciddi bir baskı altındadır. Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından yayımlanan "İzmir 2024 Su Raporu" bu durumun boyutlarını gözler önüne sermiştir.

Rapora göre İzmir'de:

- Kişi başına düşen yıllık kullanılabilir su miktarı yaklaşık 1.000 m³ seviyesindedir. Bu değer, su kıtlığı sınırı (1.000 m³) ile eşdeğer olup, kritik bir duruma işaret etmektedir.
- Kentin su ihtiyacının %54'ü yeraltı sularından, %46'sı ise yüzey suyu kaynaklarından karşılanmaktadır.
- Özellikle Çamlı Baraj Havzası gibi kritik bölgelerde madencilik ve sanayi faaliyetlerinin su kalitesi üzerinde tehdit oluşturduğu, su kirliliği riskinin arttığı tespit edilmiştir.
- İzmir Körfezi'nde yapılan biyolojik parametre izlemelerine rağmen kimyasal parametrelerin kaldığı belirtilmekte; artan gemi trafiği, sanayi deşarjları ve balık çiftlikleri gibi kirlilik kaynaklarının Körfez ekosistemini tehdit ettiği vurgulanmaktadır.

Türkiye genelinde de TÜİK'in 2022 yılı Su İstatistikleri'ne göre, kişi başına yıllık kullanılabilir su miktarı 1.323 m³'e düşmüş; İzmir'in bu ortalamanın da altına indiği görülmüştür. Bu tablo, bölgesel su krizinin İzmir'de daha akut yaşandığını göstermektedir.

Öte yandan, İzmir'de son 10 yılda yeraltı su seviyelerinde önemli düşüşler kaydedilmiş; özellikle Gediz, Küçük Menderes ve Bakırçay havzalarında tarımsal su kullanımının artmasıyla yeraltı su rezervleri ciddi şekilde azalmıştır.

Türkiye'nin de taraf olduğu BM 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin 6. Maddesi uyarınca temiz suya erişimin güvence altına alınması ve su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi bir yükümlülükken; İzmir'de su yönetimi alanında kapsamlı ve koordineli adımların eksik olduğu görülmektedir.

İzmir gibi stratejik bir kentte su kaynaklarının hem miktar hem kalite açısından tehlike altında olması hem insan sağlığı hem tarımsal üretim hem de ekosistem sağlığı açısından büyük riskler doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. İzmir ilinde 2024 yılı itibarıyla kişi başına düşen yıllık kullanılabilir su miktarı ne kadardır? Bu oran son 10 yılda nasıl bir değişim göstermiştir?
2. İzmir'in içme suyu temininde kullanılan yeraltı ve yüzey suyu kaynaklarının kalite analizleri düzenli olarak yapılmakta mıdır? Son beş yıla ait kalite verileri nelerdir?
3. Çamlı Baraj Havzası ve çevresinde yürütülen altın madenciliği faaliyetlerinin su kaynaklarına etkisi konusunda Bakanlığınız tarafından yapılmış bir çevresel etki değerlendirmesi veya su kalite izleme çalışması mevcut mudur? Varsa sonuçları nedir?
4. İzmir Körfezi'nde yalnızca biyolojik parametrelerle yapılan su izleme faaliyetlerine ek olarak kimyasal ve ağır metal ölçümleri de yapılmakta mıdır? Yapılmıyorsa, yapılması planlanmakta mıdır?
5. İzmir'de tarımda su kullanımına ilişkin etkin su yönetimi programları (damlama sulama destekleri, su tasarrufu teşvikleri vb.) yürütülmekte midir? Son 5 yılda su verimliliği için uygulanan projeler nelerdir?
6. İzmir ilinde su kayıplarını (kaçak ve israf) azaltmaya yönelik olarak hangi altyapı yatırımları yapılmıştır? İZSU ve Bakanlığınızın iş birliğiyle yürütülen ortak projeler var mıdır?

7. Yeraltı su seviyelerinde düşüş gözlenen Gediz, Küçük Menderes ve Bakırçay havzalarında yeniden dolum çalışmaları yapılmakta mıdır? Su rezervlerinin korunması için hangi önlemler alınmıştır?
8. 2021-2025 yılları arasında İzmir'deki içme suyu arıtma tesislerine yatırım miktarı ve yeni tesis kurulum projeleri nelerdir?
9. İzmir'in de içinde yer aldığı su havzalarının korunmasına yönelik olarak güncellenmiş Havza Koruma Eylem Planı var mıdır? Varsa hangi tarihte güncellenmiş, hangi öncelikler belirlenmiştir?